

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Liliana Catan

Judecători

Ion Guzun

Galina Stratulat

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 mai 2016, în cauza penală în privința lui

Deicun Iurii xxxx, născut la xxxxx, originar din or. xxxx, domiciliat în or. xxxx, str. xxxx, ap.xx,

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 20.02.2015 - 08.10.2015;

2. Instanța de apel: 22.02.2016 - 24.05.2016,

3. Instanța de recurs: 08.08.2016 - 02.11.2016;

03.08.2017-13.09.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 08 octombrie 2015, Deicun Iurii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.82 Cod penal, la 9 ani închisoare.

În temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, prin cumulul parțial de sentințe, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Cahul din 06.04.2010, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 10 ani închisoare, în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Deicun Iurii, la 03 iulie 2014, ora 13.00, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, fiind mascat, a pătruns în apartamentul nr.xx din casa de locuit din str. xxxx, or. xxxx, ce-i aparține lui Cevdari Maria și deschis a sustras două telefoane mobile de model „iPhone”, în valoare de 10000 de lei fiecare, în sumă totală de 20000 de lei, bani în suma de 8000 de lei, 2050 de euro, echivalentul a 39461,68 lei, 190 de dolari SUA, echivalentul a 2676,8 lei, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari, în sumă totală de 70138,48 lei.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri avocatul O.Saganscaia în numele inculpatului și inculpatul, care au solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie recalificate acțiunile lui Iu.Deicun în baza art.187 alin.(2) Cod penal, invocând că:

- nu a fost probată sustragerea sumelor de bani invocate de către partea vătămată, declarațiile acesteia fiind pur declarative;
- eronat a fost apreciat prejudiciul material ca fiind în proporții mari; - instanța a apreciat eronat și arbitrar probele și circumstanțele cauzei;
- inculpatul și-a recunoscut parțial vina și s-a căit sincer de faptele comise, iar pedeapsa aplicată este prea aspră.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 mai 2016, au fost admise apelurile declarate, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Deicun Iurii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit.c), d) și f) Cod penal, la 6 ani închisoare.

În temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, prin cumulul parțial de sentințe, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătorei Cahul din 06.04.2010, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. Instanța de apel a constatat că Deicun Iurii, la 03 iulie 2014, ora 13.00, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, fiind mascat, a pătruns în apartamentul nr.xx din casa de locuit din str.xxxx, or.xxxx, ce-i aparține lui Cevdari Maria și deschis a sustras două telefoane mobile de model „iPhone”, în valoare de 10000 lei fiecare, în sumă totală de 20000 lei și bani în suma de 1000 lei, cauzându-i părții vătămate o daună în proporții considerabile, în sumă totală de 21000 de lei.

În motivarea soluției instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a ajuns la concluzia că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art.187 Cod penal - jaful, însă eronat a stabilit că acțiunile acestuia se încadrează în alin.(4) al normei date - jaful săvârșit în proporții mari.

Pentru cele constatate supra, instanța de apel a pus la bază declarațiile inculpatului, a părții vătămate M.Cevdari și a martorilor T.Ciobanu, S.Cevdari, V.Cozenenco, A.Cevdari și actele cauzei - procesele-verbale de consemnare a plângerii lui M.Cevdari și de cercetare la fața locului din 03.07.2014, de examinare a banilor în sumă de 584 lei, depistați și ridicați de la inculpat; ordonanțele de recunoaștere și de anexare a banilor și telefoanelor mobile ca corpuri delictive, de restituire a acestora proprietarului din 09.07.2014; rapoartele ofițerilor de investigație din 20.10.2014 și 13,17.02.2015.

În context, instanța de apel a apreciat critic declarațiile părții vătămate în partea ce se referă la banii sustrași, sesizând că acestea sunt inconsecvente și nu se confirmă prin cumulul de probe administrate. Astfel, declarațiile depuse la faza urmăririi penale diferă de cele de la faza cercetării judecătorești, totodată, fiind în contradicție cu cele depuse de mama acesteia, A.Cevdari.

De asemenea, instanța de apel a sesizat că, la inculpat, fiind depistat și reținut la scurt timp după comiterea infracțiunii de către fratele părții vătămate V.Cozenenco, au fost depistate doar două telefoane mobile de model „iPhone” și 584 de lei, rămași din suma sustrasă de 1000 de lei, fapt recunoscut de Iu.Deicun.

Mai mult, potrivit rapoartele ofițerilor de investigație din 20.10.2014 și 13.17.02.2015, inculpatul nu a apelat la serviciile punctelor de schimb valutar din or.Cahul.

La fel, instanța de apel a reținut că, partea vătămată nu a înaintat vreo acțiune civilă pentru restituirea sumelor pretinse a fi sustrase, și anume 2030 de euro, 190 de dolari SUA și 7000 de lei.

Astfel, instanța de apel, dând o nouă apreciere probelor administrate în faza urmăririi penale și suplimentar administrate în instanța de apel, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a stabilit că acțiunile inculpatului se încadrează în infracțiunea prevăzută de art.187 alin.(2) lit.c), d) și f) Cod penal - jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de o persoană mascată, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Prin urmare, la aprecierea categoriei și măsurii de pedeapsă, în conformitate cu prevederile art.61, 75 și 85 Cod penal, ținând cont de gradul de pericol social al infracțiunii comise de către inculpat, care face parte din categoria celor grave, de circumstanțele cauzei, de persoana inculpatului, care este caracterizat negativ, că anterior a fost judecat și a comis infracțiunea în termen de probă, că și-a recunoscut vina, de scopul pedepsei penale, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, de atitudinea inculpatului față de infracțiunea săvârșită și de consecințele acesteia, instanța de apel a conchis că corijarea și reeducarea inculpatului poate avea loc doar prin izolarea lui de societate, cu aplicarea pedepsei închisorii și a prevederilor art.85 Cod penal.

Totodată, instanța de apel a conchis că prima instanță eronat a aplicat în privința inculpatului prevederile art.82 Cod penal, având în vedere că lipsește recidiva, Iu.Deicun fiind anterior condamnat condiționat.

5. La 18.07.2017, inculpatul a declarat recurs ordinar împotriva deciziei solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri, deoarece instanța de apel a aplicat o pedeapsă prea aspră.

5.1. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de inculpat prin care a solicitat respingerea acestuia, deoarece inculpatul fiind în drept de a contesta decizia instanței de apel, nu a atacat-o în termen, iar nerespectarea acestui fapt impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind declarat peste termen din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, *termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.*

După cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în ordine de apel cu participarea inculpatului și a avocatului acestuia, dispozitivul deciziei fiind pronunțat la 24.05.2016, iar decizia motivată la 13.07.2016 în prezența inculpatului, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată (f.d. 249, vol. II). Mai mult ca atât,

conform recipisei (f.d. 275, vol. II) anexată la materialele cauzei, inculpatul a primit copia deciziei în aceeași zi.

Totodată, potrivit materialelor dosarului s-a constatat, că inculpatul a declarat recurs ordinar la 02 august 2016 (f.d. 30-32, vol. II), însă, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 08 august 2016, recursul a fost restituit pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite și depunerea unei noi cereri de recurs în termen de 30 de zile (f.d. 28, 29, Vol. II), fiind recepționată de Deicun Iurii la 11 august 2016 (f.d. 33, vol. II).

Prin urmare, aceste momente certifică faptul că termenul de 30 de zile de contestare cu recurs ordinar al deciziei instanței de apel stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul ordinar a fost declarat de inculpat abia la 18.07.2017 (potrivit ștampilei de pe plic (f.d. 37, vol. II), prin urmare, Colegiul penal consideră că recursul a fost depus peste termen, or termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca fiind declarat peste termen, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la 12.09. 2016, iar inculpatul a avut reala posibilitate de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și de a declara recurs în termenul stabilit de lege.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat de inculpat este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 mai 2016, de inculpatul Deicun Iurii, în propria cauză penală, ca fiind depus peste termen.

Decizia este irevocabilă, publicată la 13 septembrie 2017.

Președinte:

Liliana Catan

Judecători:

Ion Guzun

Galina Stratulat